

Openbare samenvatting Groen Wandelen in de Praktijk – fase 1 haalbaarheidsonderzoek

SBIR-projectnummer: SB1SB16054

Probleemstelling

De afgelopen jaren hebben enkele huisartsen- en fysiotherapiepraktijken op kleine schaal positieve ervaringen opgedaan met het begeleiden van wandelgroepen in het groen voor hun ‘draaideur’ patiënten met klachten en ziekten die voortkomen uit bewegingsarmoede. Deze initiatieven sluiten goed aan bij de oproep van RVO en VWS om sport en bewegen voor kwetsbare doelgroepen te stimuleren. Dit soort initiatieven, zeker als ze op grote schaal worden toegepast, kunnen een belangrijke bijdrage leveren aan het wegnemen van drempels om te bewegen voor moeilijk bereikbare doelgroepen. Het is echter niet bekend in hoeverre er draagvlak is binnen de 1^e lijn om begeleide wandelgroepen te organiseren. Ook lopen de huisartsen en fysiotherapeuten aan tegen het knelpunt dat de wandelgroepen niet vergoed worden, terwijl het mogelijk wel een belangrijke bijdrage kan leveren aan preventie en besparing op zorgkosten.

Het concept Groen Wandelen in de Praktijk

Groen wandelen in de praktijk is een beweegconcept voor mensen uit kwetsbare doelgroepen die niet uit zichzelf of via verwijzing in beweging komen. Zij gaan onder begeleiding van hun eigen huisarts of fysiotherapeut, samen met lotgenoten wandelen in de natuur. De beweegactiviteiten zijn laagdrempelig, de nadruk ligt op ontspanning, genieten van de natuur en contact met lotgenoten in plaats van op sportieve inspanning. Dit is voor deze groep een passend aanbod. Het belangrijkste is dat zij van de bank af komen, en in beweging blijven.

Doel en onderzoeksmethode

Het doel van deze haalbaarheidsstudie was om te inventariseren wat het draagvlak en de financieringsmogelijkheden zijn voor een grootschalige implementatie van begeleid wandelen in het groen met de huisarts en fysiotherapeut voor kwetsbare doelgroepen.

Om het draagvlak voor het concept Groen Wandelen in de Praktijk in kaart te brengen, is een survey afgenomen bij 148 huisartsen- en fysiotherapiepraktijken. Om de financiële haalbaarheid te onderzoeken zijn gesprekken gevoerd met vertegenwoordigers van 24 overheden en organisaties op het snijvlak van zorg en natuur. In deze gesprekken is ook de meerwaarde van Groen Wandelen in de Praktijk naast ander beweegaanbod voor (kwetsbare) doelgroepen verkend.

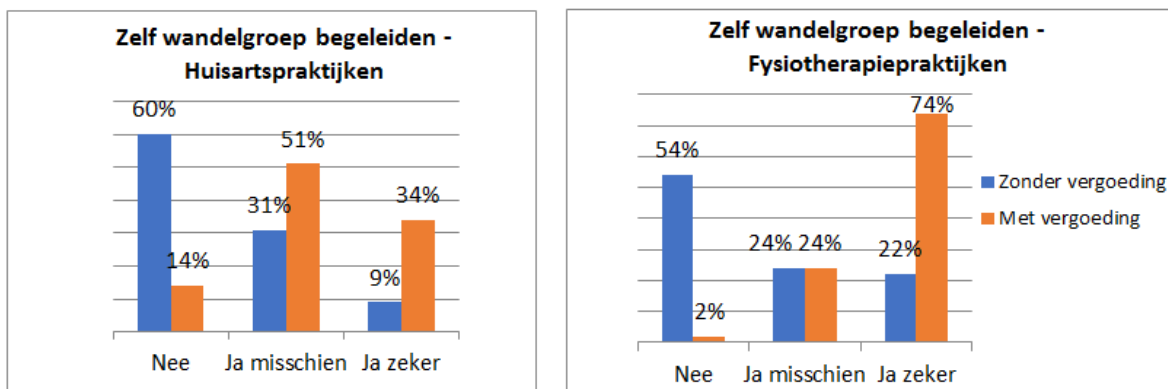
Het onderzoek is uitgevoerd door Agnes van den Berg (omgevingspsycholoog en eigenaar bureau Natuurvoormensen) samen met Annette Postma (adviseur publieke gezondheid), Dianne Jaspers (huisarts en begeleider wandelgroepen), Tjisse Brookman (relatiemarketeer De Friesland

Zorgverzekeraar en voorzitter Koninklijke Wandel Bond Nederland Regio Noord) en Karin Tanja-Dijkstra (onderzoeker Vrije Universiteit Amsterdam).

Resultaten en vooruitblik naar vervolg

Uit de survey blijkt dat het concept Groen Wandelen in de Praktijk bijna alleen maar positieve reacties oproept bij huisartsen en fysiotherapeuten. Praktijken die al ervaring hebben met het begeleiden van wandelgroepen zijn het meest enthousiast. Maar er is ook veel draagvlak onder praktijken die hier geen ervaring mee hebben en voor wie het concept nog relatief onbekend is.

De beschikbaarheid van een vergoeding maakt een groot verschil uit voor de bereidheid om zelf een wandelgroep op te starten. Zonder vergoeding is ongeveer vier op de tien hier misschien of zeker toe bereid, met vergoeding is ruim negen op de tien misschien of zeker bereid om zelf een wandelgroep vanuit de praktijk te begeleiden.

Reacties op de vraag in de survey of men zelf een wandelgroep wil begeleiden als er een vergoeding voor is, en als hier geen vergoeding voor is.

Uit de interviews en netwerkgesprekken komt ook vrijwel unaniem een positieve reactie op het initiatief. Het blijkt vaak te passen bij beleid en activiteiten om bewegen te stimuleren en/of om gebruik van natuur en groen te stimuleren. Dat geldt zowel voor overheden als voor zorg- en groene organisaties. Er is een brede waardering voor het initiatief, met name als het gaat om het "bereiken van bepaalde doelgroepen die nu niet bereikt worden via andere vindplaatsen". Ook de verwachte kosteneffectiviteit spreekt aan, alsmede de goede mogelijkheden om samen te werken met en in te stromen in reeds bestaand beweegaanbod met minder intensieve begeleiding.

In de vervolgfases willen we regionale coalities vormen met provincies, gemeenten, en andere natuur- en zorgpartijen, in samenwerking met ministeries en zorgverzekeraars, om Groen Wandelen in de Praktijk financieel en organisatorisch vorm te geven. Binnen de coalities gaan we werken aan de volgende opgaven: (1) het opzetten van pilot-wandelgroepen met lokale praktijken (2) monitoring van de (kosten) effectiviteit van de wandelgroepen, (3) het bij elkaar brengen van gelden uit verschillende potjes in een transparant vergoedingssysteem, en (4) het creëren van samenhang in het beweegaanbod en aansluiting van Groen Wandelen in de Praktijk bij andere minder intensief begeleide wandelmogelijkheden.